

Stosowanie zasady swobody wyboru dostawcy na rynku energii elektrycznej w Polsce – streszczenie

mgr inż. Paweł Korytko

Niniejsza praca stanowi źródło informacji na temat rynku energii elektrycznej w Polsce oraz Zasady dostępu strony trzeciej (TPA) jako wyznacznika konkurencyjności tego rynku. Rozprawa rozszerza i porządkuje wiedzę na temat rynku energii w kontekście teoretycznym oraz empirycznym. W pierwszym z nich usystematyzowano wiedzę dotyczącą polityki energetycznej państwa, organizacji rynku energii i modeli rynków, dokonano oceny stopnia realizacji zasady TPA w Polsce na tle USA i krajów europejskich. W aspekcie empirycznym zidentyfikowano i uporządkowano czynniki, które mają istotny wpływ na proces zmiany sprzedawcy energii elektrycznej.

W rozdziale pierwszym pracy nakreślone zostały problemy przed jakimi stanie świat, Unia Europejska i nasz kraj w związku ze wzrastającym zapotrzebowaniem na energię. Przedstawiono politykę energetyczną Unii Europejskiej z jej podstawowymi kierunkami rozwoju. Na tym tle ukazana została sytuacja polskiego rynku energii oraz polityki energetycznej, jaką prowadzi nasz kraj.

W rozdziale drugim przedstawiono organizację rynku energii elektrycznej w Polsce. Wyjaśniono, na czym polega specyfika rynku energii elektrycznej, dokonano przeglądu segmentów z których składa się elektroenergetyka, przedstawiono formy obrotu energią, strukturę zakupową rynku energii, taryfy obowiązujące na rynku oraz zaprezentowano uczestników krajowego rynku energii.

Rozdział trzeci poświęcono charakterystyce różnych rodzajów rynku: konkurencji doskonałej, konkurencji monopolistycznej, oligopolu i monopolu pełnego. Przedstawiono proces tworzenia się konkurencji na rynku energii elektrycznej. Opisano tradycyjne, ekonomiczne i współczesne modele regulacji. Przedstawiono perspektywy doskonalenia regulacji w Polsce.

W rozdziale czwartym dokonano przeglądu realizacji Zasady dostępu strony trzeciej na konkurencyjnych rynkach w Stanach Zjednoczonych, w wybranych krajach Unii Europejskiej i w Polsce. Przedstawiono poziom liberalizacji rynku energii w Wielkiej Brytanii, Niemczech, Czechach. W następnej części rozdziału przedstawiono realizację zasady TPA w Polsce. Dokonano analizy przyrostu liczby odbiorców, którzy zmienili sprzedawcę prądu w ciągu ostatnich lat oraz sporządzono listę barier utrudniających realizację Zasady dostępu strony trzeciej w Polsce.

W rozdziale piątym przedstawiono i omówiono siedmioetapową procedurę zmiany sprzedawcy energii elektrycznej oraz opisano sposób badania opłacalności zakupu energii elektrycznej na zasadzie TPA przez odbiorcę końcowego. Zaprezentowano również wyniki badań przeprowadzonych w ramach kampanii społecznej „Projekt Energetyczni 2013” w celu ustalenia czy polskie firmy znają i korzystają z Zasady swobodnego wyboru sprzedawcy, jakie mają oczekiwania w zakresie procesu zmiany sprzedawcy oraz czy potrafią świadomie gospodarować energią.

W rozdziale szóstym przedstawiono wyniki badań procesu zmiany sprzedawcy w segmencie gospodarstw domowych w celu odpowiedzi na pytania, czy klienci indywidualni mają wiedzę na temat prawa zmiany sprzedawcy, jakie czynniki najbardziej motywują ich do zmiany, na jakie przeszkody natrafiają w trakcie zmiany sprzedawcy energii elektrycznej oraz czy znają i stosują różne sposoby oszczędzania energii elektrycznej. Badania przeprowadzono na przełomie lat 2014-2015 roku w ramach II części projektu „Energetyczni 2014”. W rozdziale tym pokazano również jak zasada TPA wpływa na wolumen energii i zysk nowej firmy sprzedającej energię elektryczną.

W podsumowaniu zamieszczono rekomendacje, które zdaniem autora przyczynią się do wzrostu korzyści uzyskanych przez odbiorców indywidualnych i biznesowych w wyniku zastosowania zasady TPA oraz do opracowania optymalnego procesu zmiany sprzedawcy, dostosowanego do potrzeb i oczekiwań klientów.

Słowa kluczowe: polityka energetyczna, rynek energii elektrycznej, wytwarzanie, przesył, dystrybucja, konkurencja monopolistyczna, monopol naturalny, modele regulacji, zasada TPA, proces zmiany sprzedawcy energii elektrycznej, sprzedawca prądu, odbiorca